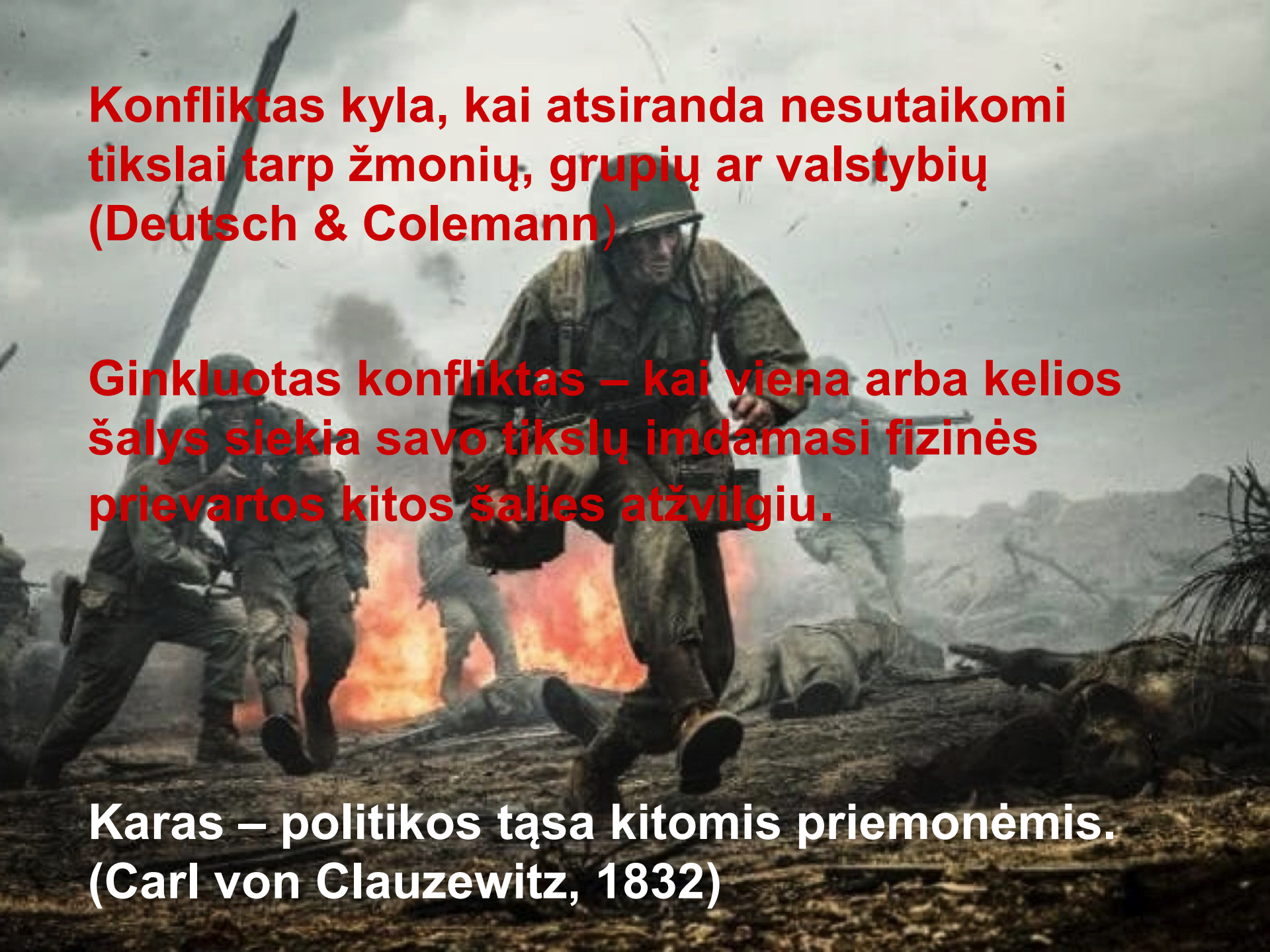

Ginkluoti konfliktai.
Atsakomybė saugoti. Konfliktų
prevencija

**Konfliktas kyla, kai atsiranda nesutaikomi tikslai tarp žmonių, grupių ar valstybių
(Deutsch & Colemann)**

Ginkluotas konfliktas – kai viena arba kelios šalys siekia savo tikslų imdamasi fizinės prievartos kitos šalies atžvilgiu.

**Karas – politikos tąsa kitomis priemonėmis.
(Carl von Clauzewitz, 1832)**

Uppsala Conflict Data Programme (on Organised Violence)

- 1. Ginkluotas konfliktas** – nesuderinamas nesutarimas dėl valdymo arba teritorijos (arba abiejų), kuriame naudojama ginkluota jėga, bent viena iš kovojančių pusių yra valdantysis režimas*, ir dėl kurio mūšyje miršta ne mažiau nei 25 žmonės per metus.

Ginkluotas konfliktas gali vykti tarp valstybių, arba jų viduje.

- Tarpvalstybiniai ginkluoti konfliktai
(interstate armed conflict)
- „Sutarptautinti“ vidaus ginkluoti konfliktai
(internationalized intrastate armed conflict)
- Vidaus ginkluoti konfliktai
(intrastate armed conflict)

Ginkluotų konfliktų tipai (pagal intensyvumą):

- Mažo intensyvumo ginkluotas konfliktas (*minor armed conflict*): 25 -1000 su ginkluota kova susijusių mirčių per metus
- Karas (*war*): daugiau nei 1000 su ginkluota kova susijusių mirčių per metus

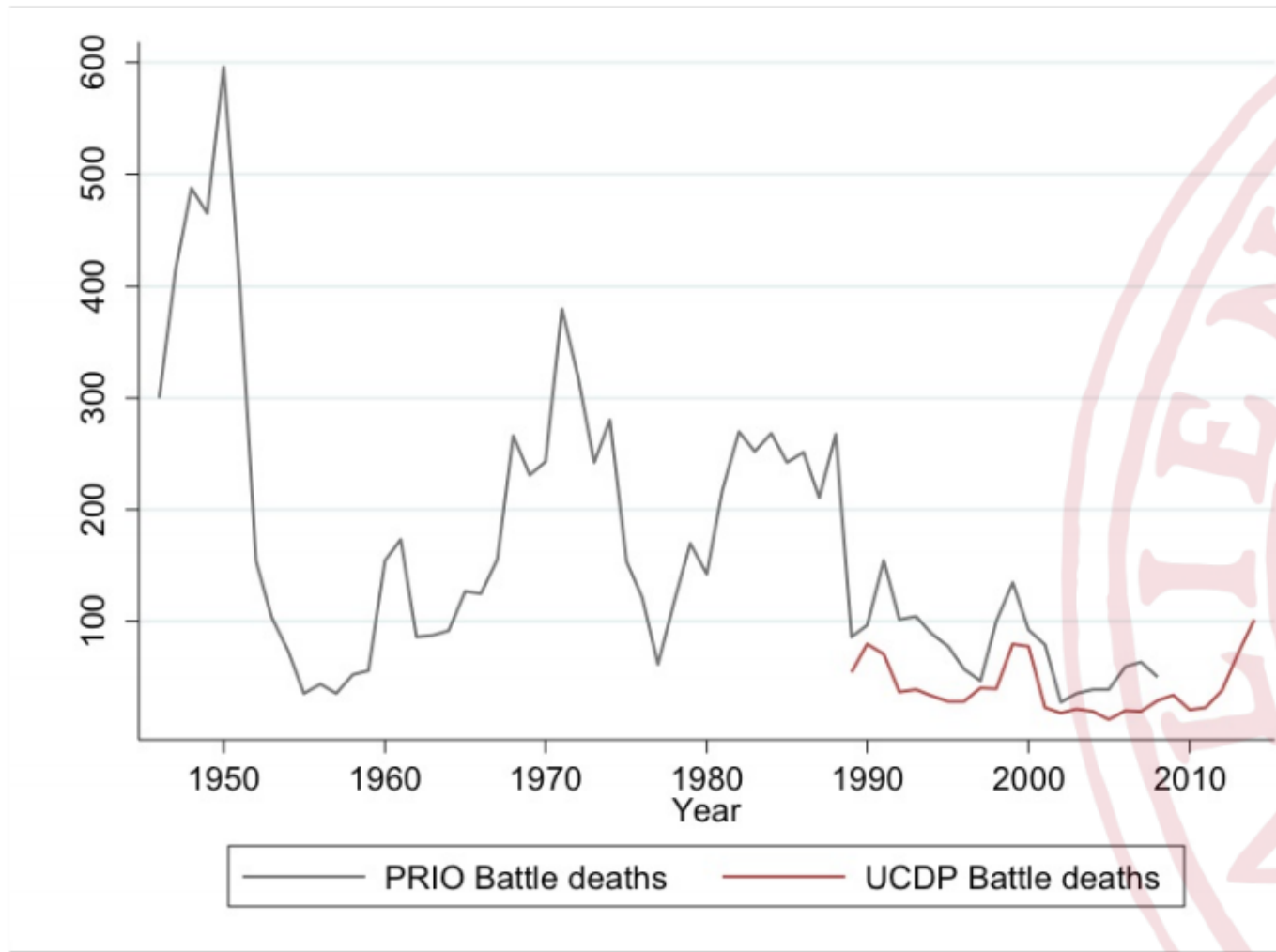

2. Ne valstybinis konfliktas – ginkluotos jėgos naudojimas tarp dviejų organizuotų grupių, iš kurių **nei viena nėra valstybė ar valdantysis režimas**, dėl kurio mūšyje miršta ne mažiau nei 25 žmonės per metus.

3. Vienašališka prievarta – kai valstybė, valdantysis režimas ar organizuota grupė naudoja ginkluotą jėgą prieš civilius, dėl kurios per metus miršta ne mažiau nei 25 žmonės.

Ar gyvename taikesniame pasaulyje?

Figure 7. Prio and UCDP Battle-related Deaths (1945 - 2014)

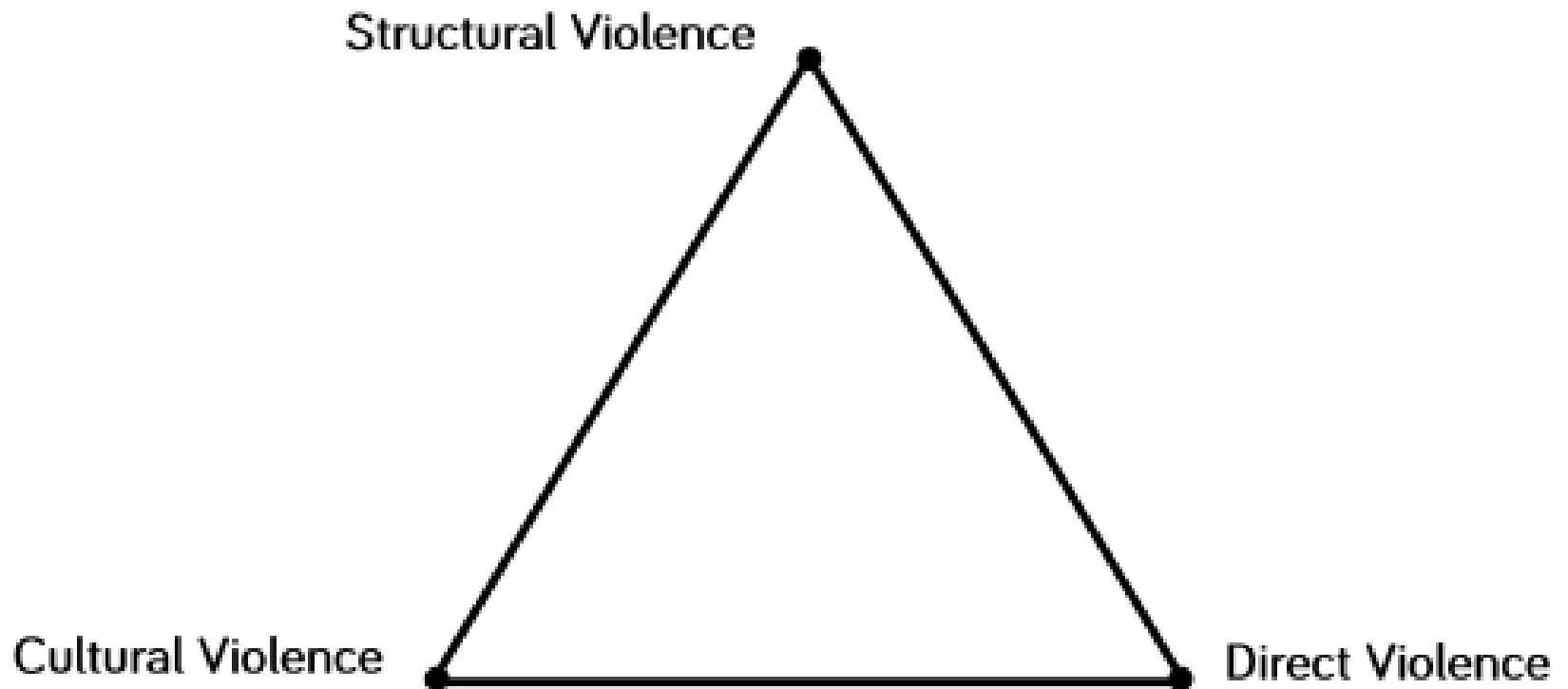

Kodėl žmonės imasi politinės prievartos?

- Idėjų poveikis
- Elgesio veiksniai
- Socialinės sąveikos veiksniai

Johan Galtun Prievartos trikampis

Naujieji karai (*Mary Kaldor*)

1. Veikėjai: samdomi kovotojai, džihadistai, privačios bendrovės, etc.

2. Tikslas: tapatybės įtvirtinimas, resursai.

3. Metodas: civilių kontrolė

4. Finansai: kontrabanda, plėšimai, etc.

A New Generation Draws the Line:

- „We need to enter a new millennium where dictators know that they cannot get away with ethnic cleansing or repress their peoples with impunity. In this conflict we are fighting not for territory but for values. For a new internationalism where the brutal repression of whole ethnic groups will no longer be tolerated. For a world where those responsible for such crimes have nowhere to hide.“

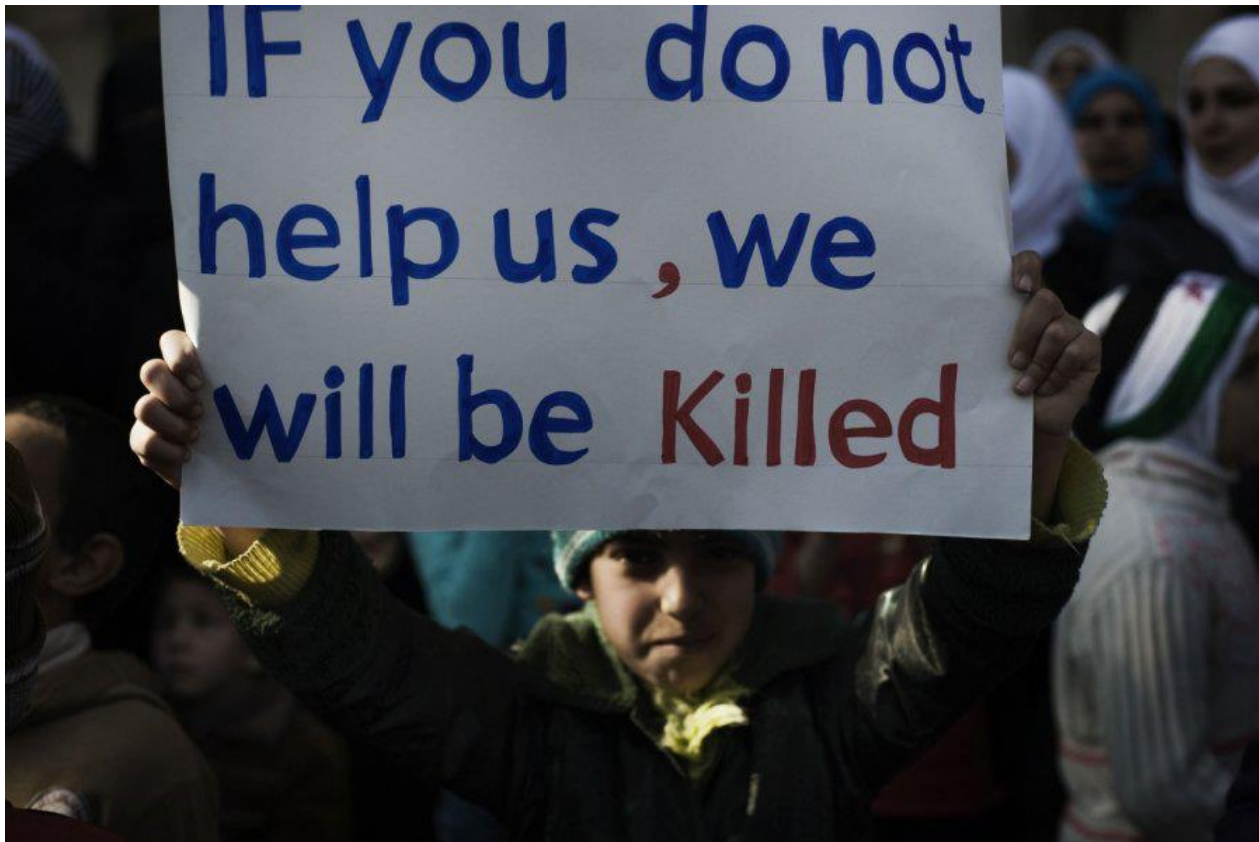

„There is every indication that the glory of the nation-state as the culmination of every national community’s history, and its highest earthly value—the only one, in fact, in the name of which it is permissible to kill, or for which people have been expected to die—has already passed its peak. It would seem that the enlightened efforts of generations of democrats, the terrible experience of two world wars [...] and the evolution of civilization have finally brought humanity to the recognition that **human beings are more important than the state.**“

- „ Our foreign policy must have an ethical dimension and must support the demands of other peoples for the democratic rights on which we insist for ourselves“

Kaip išvengti „neveikimo nuodėmės?“ (sins of omission)

Atsakomybė saugoti

- 138 „Kiekviena valstybė yra atsakinga už savo gyventojų apsaugą nuo genocido, karo nusikaltimų, etninio valymo ir nusikaltimų žmonijai. Ši atsakomybė apima tokių nusikaltimų prevenciją, taip pat ir kelio užkirtimą jų kurstymui, naudojant tinkamas ir būtinas priemones. Mes [valstybės] prisiimame šią atsakomybę ir veikiame į ją atsižvelgdami.“
- 139. „Tarptautinė bendruomenė per Jungtines Tautas taip pat yra atsakinga už tinkamų diplomatinį, humanitarinių bei kitų taikių priemonių, atitinkančių Chartijos VI ir VII skyrius panaudojimą, siekiant apsaugoti gyventojus nuo genocido, karo nusikaltimų, etninio valymo ir nusikaltimų žmonijai. Šiame kontekste mes [valstybės] esame pasirengę laiku ir užtikrintai imtis kolektyvinių veiksmų, drauge su atitinkamomis regioninėmis organizacijomis ir per Saugumo Tarybą veikti pagal Chartiją, taip pat ir jos VII straipsnį, jei taikios priemonės pasirodys neadekvačios ir nacionalinė valdžia akivaizdžiai nesaugos savo gyventojų nuo genocido, karo nusikaltimų, etninio valymo ir nusikaltimų žmonijai.“

4 3 2 1:

- 4 nusikaltimai:
- Genocidas
- Etninis valymas
- Nusikaltimai žmogiškumui
- Karo nusikaltimai

4 3 2 1:

- 3 ramsčiai:
 - 1) Valstybės atsakomybė saugoti savo piliečius
 - 2) Tarptautinės bendruomenės pareiga padėti
 - 3) Jungtinių Tautų narių pareiga reaguoti

4 3 2 1:

- 2 pozicijos:
- Europa,
Kanada,
Australija
- JAV, BRICS

4 3 2 1

- Vienas meta-principas
- Ar atsakomybė saugoti yra principas, ar norma?
- Atsakomybė saugoti nėra tolygi humanitarinei intervencijai!!!

Taika ir konfliktų prevencija

- Pozityvi ir negatyvi taika
- Struktūrinė ir tiesioginė prevencija

